

ΠΑΡΑΜΥΘΙ

ΜΙΑ ΠΕΤΡΑ ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΣΤΑ ΘΕΡΜΙΑ

Μια φορά κι έναν καιρό, σε μια άκρη ενός καλοδουλεμένου χωραφιού, στις Τσιγκούρες, στη Χώρα, στα Θερμιά, καθόταν μια πέτρα., δίπλα στον τοίχο. Δεν ήταν ούτε πολύ μεγάλη ούτε πολύ μικρή, αλλά ήταν πλακουτσωτή και πολύ... ακίνητη.

Για χρόνια, η πέτρα έβλεπε τα λουλούδια να ανθίζουν και να μαραίνονται, τα χόρτα να πρασινίζουν και να ξεραίνονται και τα σύννεφα να τρέχουν στον ουρανό.

Έβλεπε την απέναντι μάντρα(1) που τα βράδια πρόβατα και κατσίκες έπαιρναν τον ύπνο τους, έβλεπε τη μαντζαδούρα (2) που έτρωγαν το άχυρό τους και το αχύρι (3) που ξεδιψούσαν τα ζώα ..

Έβλεπε το τσελί (4) που παράχωναν τα άχυρα, έβλεπε την τσέλα(5) που γρίλιζαν τα γουρούνια.

Έβλεπε την καλυβάρα (6) με τη θείσα Καλλιόπη να καθαρίζει φασούλια(7)

"Τι αδικία," σκεφτόταν. "Όλα γύρω μου αλλάζουν, ταξιδεύουν και ζουν περιπέτειες, κι εγώ είμαι απλώς μια πέτρα, στην σκιά του τοίχου που δεν πάει πουθενά."

Μια μέρα, ένα μικρό σπουργίτι κάθισε πάνω της για να ξεκουραστεί.

— "Πόσο τυχερό είσαι," του είπε η πέτρα. "Πετάς παντού και βλέπεις τον κόσμο."

— "Κι εσύ είσαι τυχερή," κελάηδησε το σπουργίτι. "Είσαι το σπίτι μου. Κάθε φορά που κουράζομαι, ξέρω ότι εσύ θα είσαι εδώ, σταθερή και δυνατή, για να με προστατέψεις από το βρεγμένο χώμα."

Μια φθινοπωρινή ημέρα του Οκτώβρη μια ραγδαία νεροποντή έριξε κάτω τον ακλόνητο τοίχο που χώριζε το καλοδουλεμένο χωράφι από το δρόμο. Η πλακουτσωτή πέτρα που δεν ήταν ούτε μεγάλη ούτε μικρή παραλίγο να πλακωθεί...

Λίγο αργότερα, όταν η καταιγίδα πέρασε ο μπάρμπα Μανώλης, ο ιδιοκτήτης του χωραφιού στις Τσιγκούρες, μπήκε από την αμπατή (8) και βλέποντας τον πεσμένο τοίχο, άπλωσε την παλάμη του στην τραγιάσκα και είπε:

-Πωπωπω πάλι βουλιάστρες(9) έχω να χτίζω ...και μάνι μάνι (10) γιατί τα ζωντανά θα πάρουνε δρόμο.

Και χωρίς να χάνει καιρό άρχισε να χτίζει τον τοίχο όπως εκείνος ήξερε, μαστορικά.

Έφτιαξε σωρούς από πέτρες μεγάλες, από πέτρες μικρές από πέτρες μεσαίες.

Στη συνέχεια άρχισε το χτίσιμο. Οι μεγάλες πέτρες στη βάση, οι μεσαίες από πάνω και ανάμεσα γέμισμα με μικρότερες. Καμιά δεν πάει χαμένη.

Μου λείπει μια πέτρα πλακουτσωτή ούτε μικρή ούτε μεγάλη για τη σφηνώσω παδά(11), να δέσει ο τοίχος, είπε ο μπάρμπα-Μανώλης ψάχνοντας με το βλέμμα του τριγύρω.

Και το βλέμμα του πέφτει στην πλακουτσωτή ούτε μεγάλη ούτε μικρή πέτρα που παράμερα έστεκε παραπονεμένη.

-Σε βρήκα καλή μου πετρούλα, είπε με ενθουσιασμό, και πήρε ευλαβικά την πέτρα στα χέρια του. Είσαι η καταλληλότερη για τον τοίχο μου.

Την τοποθέτησε στην κατάλληλη θέση και σταθεροποίησε τον τοίχο! Από πάνω έβαλε τα κρόδρωμα (12)για να προστατεύεται ο τοίχος από τη βροχή.

Η πέτρα κατάλαβε τότε πόσο σημαντική ήταν. Δεν χρειαζόταν να έχει πόδια ή φτερά για να είναι χρήσιμη. Μερικές φορές, η μεγαλύτερη αξία βρίσκεται στο να είσαι το στήριγμα για κάποιον άλλον. Και από εκείνη τη μέρα, η πέτρα δεν ένωσε ποτέ ξανά μόνη ή βαρετή.

Λεξιλόγιο

1. Μάντρα=ξερολιθικό κτίσμα στέγασης αιγοπροβάτων , βοοειδών και ιπποειδών κατά την διάρκεια της νύχτας , αλλά και σε δύσκολες καιρικές συνθήκες.

2. Ματζαδούρα =ξερολιθική ταϊστρα ζώων

3. Αχύρι=πέτρινη-ξερολιθική ποτίστρα για ζώα

4. Τσελί(κελί)=ξερολιθική μονόχωρη αγροτική κατοικία σε χωράφι, συχνά συνδυασμένη με αχυρώνα.

5. Τσέλα (κέλα=μάντρα χοίρου

6. Καλυθάρια=ξερολιθική αγροτική κατοικία συνήθως δίπλα στο κελί

7. Φασούλια=ξερά μαυρομάτικα φασόλια

8. Αμπατή=άνοιγμα στον τοίχο του χωραφιού σχήματος ν, ως είσοδος

9. Βουλιάστρα=γκρεμισμένο τμήμα ξερολιθικού τοίχου

10. μάνι μάνι=γρήγορα, σβέλτα

11. παδά=εδώ

12. Κρόδρωμα=πλατιά πέτρα που τοποθετείται κατά σειρά στην επιφάνεια τοίχου

Ειρήνη Βλαστάρη

Πρώην Σχολική Σύμβουλος και Διευθύντρια Εκπαίδευσης Πρωτοβάθμιας

Εκπαίδευσης Κυκλάδων

Ιανουάριος 2026